

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisvrgensis

Continens. Fvndationes Et Erectiones Monasteriorvm, Et Ecclesiarum
Collegiatarum, &c. per Boiarium, ac loca quædam vicina

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Additiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13591

gentē, Angelos Dei ascēdentes, & descēdentes & S. Apostolum Petrum scalē innitentem & canentem ea, quæ cōmūniter in dedicationis officio cantari solent, venatorū Tassilonis alter, qui *VVesso* dicebatur, inuenit fontem in modū crucis ebulientem, qui ab eo nomen obtinuit, & dicitur hodie, fons *Wessonis*,

TASSILo autem Dux Monasterium eiusdem nominis, cooperante sibi S. Bonifacio adificauit & possessionibus ampliauit, ubi primus Abbas *Il Sungus* Altaichenensis Monachus, praeuit annis XL. Et in meridiolani Ecclesiā plaga sepultus est.

AVENT: in Annalib. fol. 551. de hoc Monasterio ponit, quod haec tenus à popularibus, id est, saecularibus Sacerdotibus, postquam ab *Vngaris* exultum fuit occupatum, his pulsis, sacris D. Benedicti Hainricus Imperator restituit, circa annum 1050. Fuit olim ibi Monialium quoq; cōnobiorum.

HAINRICVS Höchenkircher de *fldorff*, Abbas ibi, anno 1384. Cui Bonifacius nonus dedit priuilegium Pontificalibus utendi Insulā, *Baeulū*, an. 1402. Rexit XXX. annis laudabiliter. Resignat anno 1414, factus Abbas in *Etal*, ad petitionem *Wilbelmi* & *Ernesti* Ducum *Bauariæ*, ubi obiit 1418. Hainricus Comes Tyrolensis, pro sua & fratri *Berchtoldi* anima, dedit vineam in *Ruffano*, ubi dicitur Subdossia, an. 1181. Eodem tempore Gertrudis de *Liechtenstain*, Ministerialis eiusdem Comiti: cum consensu mariti sui *Conradi*, pro remedio animarum suarum, & pro amore filiarum *Irmegardis* & *V Villeburgæ* Monialium ibidem, dedit curtem in superiori *Leuen* &c.

Patroni huius Monasterij sunt, SS. Petrus & Paulus.

Nobiles ibi sepulti sunt de *Seeueld*. Item dicti *Greuter de Greut*, rudera extant veteris arcis, non procul à Monasterio, *Dieffen* versus.

Item *Pfettner*, & vnum de *Schvlangav*, Ibidem Nobiles de *Freiberg*, de *Asch* ultra *Lycum Suevi*.

VLRICVS Hochenkircher Abbas, ibidem emit à *Ioanne Sumerstorff* villam *Mennzing*, cum omnibus pertinentiis, anno 1401. Alius verò Abbas eiam *Vlricus* dictus, cum *Alberto* Duce *Bauariæ*. Comite de *Vochburg* permisit, pro aliis commodis possessionibus, anno 1441.

ADDITIO N E S.

F V N D A T I O

VVessobrunnensis Monasterij, ex veteri quodam codice
ad verbum translata.

Anno Domini Septingentesimo quinquagesimo tertio, *Tassilo* filius *Otilonis* & *Hildruda* sororis *Pipini* patris *Caroli magni* sub imperio eiusdem *Caroli magni*, Dux *Bauarorum* in marchia ducatus tunc regni *Boiriorum* in saltu foresti, qui *Rotvall* dicuntur, inter duo flumina *Zpariam* & *Licum* venationi operam dabat aprorum. Et dum per noctem iuxta flumum sub tentorio dormiret, vidit in somnis iuxta fontem eiusdem foresti per quatuor partes è terra scatenem se astare, & exinde ad meridianum scalam ad cœlos porrectam, & angelos Dei ascēdentes & descendentes per illam, sanctum autem Apostolorū Principem innixum scalē & canentem ea, quæ in officio dedicationis communiter cantari consueuerunt. Et venatorum *Tassilonis* alter *Tharingerus*, alter *Wesso* dicebantur, quorum *VVessa* fontem, qui hodie fons *VVesonis* dicitur à se reper-

Mesrop. Salab. Tom. III.

SS 3

tum

tum si modum crucis e terra bullientem ostendit. Ibi Rex Monasterium eiusdem nominis cooperante sibi Bonifacius Moguntino aedificauit, & possessionibus ampliauit. Vbi primus Abbas *Ilsungus Althachenfis inferioris* Monachus, qui post xlii annos, quibus religiosè prætulit diem obiit. Otilo prius Rex postea Boaria in prouinciam redacta, *Althaha* monasterium suo fundauit alloio & sepultus est cum vxore in *Osterhouen*, quod nihilominus monasterium sub regula sancti Benedicti egregie satis Dux ipse construxeraat.

Bonifacius Episcopus seruus seruuorum Dei dilectis filiis: Abbatii & Conuenienti Monasterij sancti Petri in *VVessebrunn*, ordinis sancti Benedicti Augustensis Dioecesis, salutem & apostolicam benedictionem. Et poscit vestrae deuotionis sinceritatis, & religionis promeretur honestas, ut tam vos quos speciali dilectione prosequimur, quam Monasteriu vestru dignis honorib. attollam. Hinc est quod nos vestris supplicationibus in hac parte inclinati, vtu Abbas & successores tui Abbates dicti Monasterij qui pro tempore fuerint, Mira, Arnulfo, & aliis pontificalibus insigniis liberè possitis vti, nec non quod in dicto Monasterio & Prioratibus eidem Monasterio subiectis, aut parochialibus, aut alias Ecclesiis ad vos communiter vel diuisim pertinentibus, quamvis vobis pleno jure non subsint benedictionem solennem post Missarum, Vesperarum, & Matutinarum solemnia, dummodo in benedictione huiusmodi aliquis Antistes, vel sedis apostolicæ legatus praesens non fuerit, elargiri possitis felicis recordationis Alexandri papæ quarti predecessoris nostri, quo incipit; Abbates & alias quibuscumq; constitutionibus apostolicis in contrarium editis nequaquam obstantibus vobis & eisdē successoribus auctoritate apostolica de speciali gratia tenore praesentium indulgemus. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostrae concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc artemptare presumperit, indignationem omnipotentis Dei & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit iacursum. Datae Roma apud sanctum Petrum, tertio Calendas Nouembbris, Pontificatus nostri anno tertio decimo.

Otl.

M de Sancta Agata,
Ia, de Papia.

Io. de Bononia,

Catalogus Abbatum Monasterij SS Petri & Pauli in Wessebrun.

- I. *Ilsungus* Abbas intravit Abbatiam Anno 758. præfuit 41. annos.
- II. *Adelmarus* Abbas successit anno 799. præfuit 32.
- III. *Reimundus* Ab: electus est An. 831. præfuit 43. annos.
- IV. *Adelhelmus* Ab: confirmatus est anno 874. præfuit an. 12.
- V. *Schnello* Ab: intravit Abbatiam anno 886. præfuit 18. an.
- VI. *Hatto* Abbas successit anno 904. præfann: 2.
- VII. *Sigmarus* Ab: electus est an. 906. præfuit cum sequente Abbatæ 36. annos.
- VIII. *Benedictus* ab: præf. cum Priore abbate 36. an.
- IX. *Beatus Thiento* electus est anno 942. præfuit 13. an. tunc in *Rheingberg* cum 6. fratribus ab. *Hungaris* martyrizatus est, anno 955. quibus succellunt Canonici regulares ord. S. Augustini. His præfuerunt Præpositi 7. sequentes. 110. annos.

Richar.

- Richardus primus Præpositus.
 Germanus secundus Præpositus.
 Gunthardus tertius.
 Hartmannus quartus.
 Anselmus quintus.
 Sympertus sextus.
 x. Albero septimus Præpositus qui abdicato habitu Canonicorum, habitu sancti Benedicti induit, in Abbatem creatus est, anno 1065. præfuit quadraginta sex annos.
 xi. Sighardus Abbas successit anno 1110. præfuit 19. annos.
 xii. Adalbertus Abbas electus est an. 1128. præfuit vnum annum.
 xiii. Beatus Balto Abbas, creatus est anno, 1129. præfuit an. 26. qui aquam in vinum vertit, facta cruce, & alia plura miracula fecit.
 xiv. Norbertus Abbas electus est anno 1156. præfuit 4. annos.
 xv. Luitoldus Abbas successit anno 1169. præfuit 6. annos.
 xvi. Conradus Abbas electus est anno 1166. præfuit 40. dies.
 xvii. Waldricus Abbas successit an. 1166. præfuit 6. an.
 xviii. Sigibaldus Abbas intravit Abbatiam anno 1172. præfuit 28. an.
 xix. Albertus Abbas creatus est anno 1200. præfuit 20. annos.
 xx. Conradus Abbas electus est anno 1220. præfuit 23. annos.
 xxii. Walchunus Abbas confirmatus est anno 1243. præfuit 11. annos.
 xxiii. Otto Abbas ingressus est Abbatiam, an. 1254 præfuit 6. annos.
 xxviii. Waldricus Abbas electus est anno 1260. obiit ante confirmationem intra octo dies.
 xxiv. Conradus Abbas successit anno 1260. præfuit 16. annos.
 xxv. Wernherus Abbas electus est an. 1276. præfuit 5. annos.
 xxvi. Waldricus Abbas creatus est anno 1281. præf. 5. an.
 xxvii. Marquardus Abbas successit an. 1286. præfuit 21. an.
 xxviii. Gebhardus Abbas confirmatus est anno 1306. præfuit cum sequente
Abbate 17. annos.
 xxix. Waldricus Abbas præfuit cum priore Abbatie 17. annos.
 xxx. Wernherus Abbas successit an. 1323. præfuit 41. an.
 xxxi. Paulus Abbas creatus est an. 1364. præfuit 20. annos.
 xxxii. Waldricus Abbas successit anno 1384. præfuit 30. an.
 xxxiii. Eberhardus Abbas electus est, an. 1414. præfuit 2. annos.
 xxxiv. Petrus Abbas creatus est an. 1416. præfuit 4. annos.
 xxxv. Fridericus Abbas successit anno 1420. præfuit 12. an.
 xxxvi. Urbanus Abbas electus est an. 1432. præfuit 6. an.
 xxxvii. Waldricus Abbas confirmatus est an. 1438. præfuit 5. an.
 xxxviii. Leonhardus Abbas successit an. 1443. præfuit 17. an.
 xxxix. Paulus Abbas electus est an. 1460. præfuit 26. an.
 xl. Ioannes Abbas creatus est anno 1486. præfuit 7. an.
 xli. Petrus Abbas successit an. 1493. præfuit 6. annos.
 xlii. Heinricus Abbas electus est an. 1499. præfuit 10. annos.
 xliii. Casparus Abbas successit an. 1508. præfuit 18. annos.
 xliv. Wolfgangus Abbas confirmatus est an. 1525. præfuit 8. an.
 xlvi. Leonhardus Abbas successit an. 1533. præfuit 29. an.
 xlvi. Leonhardus Abbas successit an. 1562. præfuit 10. an.
 xlvi. Gregorius Abbas creatus est, anno 1571. præfuit 17. annos.

XLVII i. Bene-

XLVIII. *Benedictus Abbas electus est, anno 1589. præfuit 9. an.*

XLIX. *Georgius Abbas ingressus est Abbatiam an. 1598. præf. 8. an.*

L. *Gregorius Abbas modernus electus est in Abbatem huius Monasterij anno 1607. tertia die mensis Martij.*

VVINDPERG.

MONASTERIVM Ordinis Præmonstratensium ultra Danubium, Bohemiam versus; Fundatum est hoc Monasterium, per potentissimos Comites de Pogen, ita enim habent Annales Ioan. Auent. fol. 622, & fol. 691. Albertus Comes à Pogen, filius Hartuici & Litogardæ id est Luickardæ, vxor Hedwig, Liberi Albertus; Berchtoldus, Hartvicus, arcem Windberg Monachis D. Nortpertis, Archiepis. Magdeburgen. tradunt. Fuit autem hic Comes Albertus primus huius nominis, quem dicit idem Auent. obiisse Anno 1147. Ita quoq; habet sepultura huius s. idus Januarij. Sed Bulla Eugenij Papæ tertij, super fundatione ac priuilegiis illius Monasterij, Anno 1146, edita, restatur, ipsum fundatorem iam tum defunctum luisse, in qua etiam fit commemoratione bonorum illius, nempe Ecclesia, cum dote sua, vulgariter, *'Das Gottshaus'* sanctum aigen zu Sassenaw/sylua juxta viam Mulbach, Firbach, Arnsbrach, Salching, Wäxenberg, Menkhouen, Vrmpach, cum pertinentiis eorundem. Addit inter alia priuilegia hoc, quod maior natu inter Comites de Pogen, semper debet esse eius Aduocatus ac proctator, ita tamen, ut nullis exactionibus grauerit. Item ibi sic prouisio de Decimis, de sepulturis ac aliis &c. Quæ confirmatio Pontificis, ipsam fundationem breui consecuta est. Castrum Windenberch pertinuit aliquando ad Duces Meranię. Otto Dux vendidit Manegoldo Episcopo Pataueni, vna cum quodam Comitatu à Regij fluminis ponte, usq; ad Ilensem fluvium &c. pro 1800. Marcis, quod confirmat Philippus Roman. Rex, Anno 1207. Orta deinde dissensione inter Episcopum Pataueni, ex vna, & Albertum Com. à Pogen, altera, partibus ob Comitiam Windebergen. Comes iniurians Episcopo, Ludouicu & Otto filius Comites Palatini Rheni Duces Bauariae in Landau, vbi Episcopus tum Romanus transibat, composuerunt ita, ut Comes Albertus fateretur ob amorem dilecti sui consanguinei Gebhardi Episcopi Patauenensis, se vi ac nullo Iure haclenius possedisse. Cui Episcopus contulit in feudū Sebach & partem dictæ Comitiæ de notio, eo pacto ut vetera feuda non abalienaret: extat diploma prædicti Ducis Ludouici dicto An. 1228. Patauen. Hainricus, Otto & Hainricus Duces Inferioris Bauariae propter maxima damnatione præteritis illorum Ducum bellis illata & perpesla, dans huic Monasterio immunitatem Teloneorum salis per Oenum vehendi, Anno, 1327.

ALBERTVS tertius Comes à Pogen, post devictam Ciuitatem Spoletanam in Tuscia, inde ad hoc Monasterium transtulit corpora S. Sabini Epif. & S. Serenæ Viduz, Martyrum &c. Huius filius Albertus quartus & ultimus huius familiæ, tradidit Mon. huic, cuius Aduocatus erat, pro reconciliatione dannorum illatorum, Ecclesiam in Viechta, & aliam Parochiam in terra Bohemorum, dictam Schittenhouen, cum villa adiacente &c. juxta tenorem Diplomatis, q; ibi extat huius tenoris.

In nomine Sancte & Individuae Trinitatis, Filij qui nascentur & exurgent, narrant filii suis & successoribus, quod ego Albertus Comes de Pogen, Aduocatus Windpergensis Ecclesiae, ob meorum facinorum enormitatem & fratrum meorum defunctorum, Luipoldi & Berchtoldi larga Dei clementia cooperante,

trans-